

วารัตน์ วรวิทย์ 2553: วัฒนธรรมคนตรีกุ่มชาติพันธุ์ม้ง ตำบลเข็กน้อย อำเภอเขาค้อ
จังหวัดเพชรบูรณ์ ในกระแสสังคมเมือง ปี พ.ศ. 2551-2552 ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(ดนตรีชาติพันธุ์วิทยา) สาขาดนตรีชาติพันธุ์วิทยา ภาควิชาดนตรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพจน์ ยุคลธรรวศ์, ศษ.ด. 308 หน้า

การวิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมคนตรีกุ่มชาติพันธุ์ม้ง ตำบลเข็กน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ ใน
กระแสสังคมเมือง ปี พ.ศ. 2551-2552” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) วัฒนธรรมคนตรีกุ่มชาติพันธุ์ม้งที่ยังคงอยู่
2) หน้าที่ของคนตรีกุ่มในชุมชน 3) กระแสสังคมเมืองในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมคนตรีกุ่มของชาวม้ง และ 4) ปัจจัยของ
กระแสสังคมเมืองและอื่นๆที่มีผลทำให้วัฒนธรรมคนตรีกุ่มดำรงอยู่ เสื่อมลงหรือสูญหายไป โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย
เชิงคุณภาพ มานุษยวิทยาเชิงวิพากษ์ เครื่องมือใช้แบบบันทึก แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต รายงานผลโดยหลักชาติ
พันธุ์วรรณลักษณ์

ผลการวิจัยเชิงดนตรีพบว่า วัฒนธรรมคนตรีกุ่มชาติพันธุ์ม้งตำบลเข็กน้อย แบ่งตามการใช้งานได้
สองประเภทคือ ดนตรีในพิธีกรรม 4 ชนิด ดนตรีเพื่อความบันเทิง 2 ชนิด ดนตรีและบทเพลงแต่ละชนิดมีแบบ
แผนในการประพันธ์ชัดเจน ใช้กลุ่มเสียง 4 - 6 เสียงเป็นส่วนใหญ่ ท่วงทำนองเกาะกลุ่มอยู่ในช่วงทบเสียงเดียว
แนวคิดที่สำคัญในการสร้างดนตรีและบทเพลงคือ “การพูดผ่านเพลง” และ “การพูดคำที่เหลือ”

บทบาทหน้าที่หลักของคนตรีกุ่มในชุมชนคือใช้ประกอบพิธีกรรมและใช้เพื่อความบันเทิง แต่หน้าที่แฝง
ที่สำคัญซึ่งเป็นรากฐานวัฒนธรรมของชนเผ่าคือเป็นสื่อกลางกลวิธีในการหล่อหลอมอัตลักษณ์ของคนในชนเผ่า
เป็นสิ่งที่เสริมสร้างฐานอำนาจของการเคารพนับถือวิญญาณของบรรพบุรุษจากฐานผู้รู้เพื่อผลทางการปกครอง
ทั้งในระดับครอบครัวและในระดับชุมชน

กระแสสังคมเมืองภายในชุมชนปรากฏในด้านการสาธารณูปโภค ที่อยู่อาศัย การปกครอง การศึกษา
ศาสนา ภาษา อาชีพ อาหาร การแต่งกาย การใช้เทคโนโลยี การละเล่น การเสพความบันเทิง

กระแสสังคมเมืองที่มีผลต่อการดำรงอยู่และเสื่อมสูญของวัฒนธรรมคนตรีกุ่มชาติพันธุ์ม้งตำบลเข็ก
น้อย คือสภาพภูมิประเทศ สถาปัตยกรรม ภาษา ศาสนา การศึกษา การปกครอง การแต่งงาน อาชีพ การใช้
เทคโนโลยีการสื่อสาร การเสพความบันเทิง ค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไปของคนในชุมชน ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้
วัฒนธรรมคนตรีกุ่มชาติพันธุ์ม้งตำบลเข็กน้อยยังดำรงอยู่ต่อไปได้คือสถาบันศาสนาในแบบการนับถือผี ดนตรี
พิธีกรรมเป็นคลังของคนตรีกุ่มและบทเพลงที่ใหญ่ที่สุดที่เหลืออยู่ในปัจจุบันของกลุ่มชาติพันธุ์ม้งตำบลเข็กน้อย

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก